

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/12/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123266290
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123266290.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Slovenskej republiky - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, Prešov, Slovenská 87, IČO: 30 794 536, proti žalovanému E. C., narodenému XX. B. XXXX, K., Š.Q. X, o zaplatenie 690 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B5-70C/42/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením vecí, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

Na prejednanie a rozhodnutie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B5-70C/42/2023 je kauzálnie príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) spis pôvodne vedený pod sp. zn. 30Up/436/2023 postúpil Okresnému súdu Bratislava V ako príslušnému súdu na prejednanie sporu, z dôvodu podaného návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV s postúpením spisu vedeného pod sp. zn. B5-70C/42/2023 nesúhlasil a predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že žalobou uplatnený nárok má základ v obchodnoprávnom záväzkovom vzťahu, z čoho vyplýva, že medzi stranami sporu ide o nárok obchodnoprávneho charakteru. Poukázal na to, že žalobcom je Slovenská republika, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov v postavení subjektu verejného práva a žalovaný je podnikateľ - samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí dňa 26. mája 2020 uzavreli Dohodu č. 20/37/54E/3936 (č. l. 4-6), a to v zmysle § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ObZ“). Účelom tejto dohody je podpora SZČO, ktorej v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva poklesli tržby. Podľa

konajúceho súdu účastníci dohody výslovne deklarovali, že túto Dohodu č. 20/37/54E/3936 zo dňa 26. mája 2020 uzavierajú podľa § 269 ods. 2 ObZ, v zmysle ktorej sa ich záväzkovo - právne vzťahy budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV (ďalej len „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, preskúmaním sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

10. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach súdov a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov (v znení zákona č. 428/2004 Z. z. a zákona č. 757/2004 Z. z.) sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

11. Podľa § 262 ods. 1 a 2 ObZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom. Dohoda podľa odseku 1 vyžaduje písomnú formu.

12. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor.

13. Najvyšší súd považuje v tejto súvislosti za potrebné poznamenať, že obchodnoprávny spor nie je procesnými normami bližšie definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané, a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Preto by bolo neúčelné, ak

by spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali súdy kauzálnе príslušné v obchodnoprávnych sporoch vymedzené v § 22 CSP. Na to, aby určitý záväzkový vzťah spadal do množiny obchodnoprávnych záväzkov, musí spĺňať kritériá ustanovené v Obchodnom zákonníku, prípadne si strany môžu v zmysle § 262 ods. 1 ObZ dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ObZ, sa spravuje týmto zákonom. Takáto dohoda vyžaduje písomnú formu (§ 262 ods. 2 ObZ).

14. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa si v konaní uplatňuje pohľadávku na základe Dohody o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu „Prvá pomoc“ - Opatrenie č. 2 z 26. 05. 2020 (ďalej len „dohoda“) uzatvorenej podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. Podľa čl. IX bodu 3 dohody jej účastníci uzatvorili dohodu podľa § 269 ods. 2 ObZ, v zmysle ktorej sa ich záväzkovo-právne vzťahy spravujú a budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Je preto zrejmé, že vôľou účastníkov dohody bolo, aby sa ich záväzkový vzťah spravoval Obchodným zákonníkom.

15. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že ide o konanie o peňažné plnenie z tzv. fakultatívneho obchodnoprávneho záväzkového vzťahu (§ 262 ods. 1 ObZ), t. j. obchodnoprávny spor.

16. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore s účinnosťou od 1. júna 2023 (§ 22 písm. a) CSP) je kauzálnе príslušný Mestský súd Bratislava III s tým, že k preskúmaniu kauzálnеj príslušnosti došlo v súlade s § 40 CSP veta za bodkočiarkou do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.